

Nagy László

Ismét egy vérbeli nyomdásszal szegényebb a nyomdaipar. Nagy Lacival, akit alig több mint egy évtizede ismerek személyesen is, első pillanattól kölcsönös tiszteleten alapuló barátság alakult ki. A szakma iránti alázattól és elkötelezettségtől fűtött érzelmekkel vezette nyomdáját, a váci MondAt Nyomdát. A szakmai feladatokban a kihívást és a lehetséges legjobb megvalósítást kereste. A nála készült termékek szigorú erkölcsi és etikai elveinek is meg kellett feleljenek, olyan tartalom nyomdai sokszorosítását nem vállalta el, ami összeegyeztethetetlen volt értékítéletével. Az első nagy közös projekt a Magyar Grafikával a váci Grafikarcsony volt, ahol otthont adott rendezvényünknek, sőt Évát, feleségét is bevonta a helyszín ünnepi díszbe öltöztetésébe, az előkészületek irányításába. Nagyon megható és szeretetteljes gesztus volt mindkettőjüktől ez a melegszívű hozzáállás, aminek élményét sok évre szívükbe zárták a zirci grafikuspalánták. A szakmatörténet, az ólombetűk és régi gépek is előkelő helyet és szerepet kaptak a MondAt nyomda életében. Barátságunk innen indult, a közös érdeklődés és a szakmai értékek, tárgyak mentése a majdani nagy magyar közös nyomdamúzeum számára. Több Magyar Grafika és tesztnyomat készült Nagy Laci jóvoltából a váci nyomdában, de kirándultunk is együtt a Grafikás csapattal. A nyomdász aranyköpések jegyzetkönyvünkbe küldött mottója jól jellemzi karakterét:

„»Tisztellek, tehát követelek!« A nem számít, mit teszel, nincsenek elvárásaim típusú hozzáállás nem segít jobbra, nemesebbé válni, pusztán a lehetőséget adja meg, ami kevesek számára elég. Az elvárások, ha nem túlzottak, fejlődésre ösztönöznek, a megfelelő sikerélményt ad.”

A másik, közvetlen kollégái által jól ismert bölcsesség, ami szerint élte életét: „Azzal, hogy a döntés felelősségét a válladra teszem, a hibázás jogát is átadom.”

Nagy László 1968-ban szakközépiskolában az érettségivel egyszerre kapta meg a kézszedő szakmunkás-bizonyítványát, és kezdte meg nyomdai pályafutását a Zrínyi Nyomdában. 1972-től az Egyetemi Nyomdában átképzős korrekorként kezd és 1976-ban már revizorként lép át az Athenaeum Nyomdába, ahol 1979-ig dolgozik. Pályáját termelési technológusként a Kossuth Nyomdában folytatja, majd 1990-től a Központi Múzeumi Igazgatóság nyomdavezetője lesz, míg 1993-ban megalapítja Nagy-Gáspár Kft. néven saját cégét, a később MondAt Nyomda néven ismert vállalkozást.

Nagy Lászlóra emlékezve álljon itt pár gondolat néhai kollégájától és a Magyar Grafika Color rovatának szerzőjétől Békésy Páltól:

„Amikor Nagy Lacira gondolok, állandóan az jár a fejemben, hogy volt egyszer egy Mondat, pont. Mert a neve összeforrta a nyomdájával. Ez a nyomda volt az én kísérleti laboratóriumom, ahol tesztnyomtatásokat, méréseket végezhettem. Minden alkalommal szóltam neki, hogy engedélyt kérjek a papír egy részének felhasználására, vagy néhány ezer ívet kértem egy vizsgálat elvégzéséhez. A válasza mindig az volt: »Ugyan már! Én mindenben támogatlak, csináld!« Mert szeretett másoknak segíteni, imádkozta a szakmáját, a könyveket, és ebben rokon lelkek voltunk. Most pont került a Mondat végére, mert oda pontot kell rakni. És nem maradt utána más, csak az üresség, a spácium.”

Matusek-Faludi Viktória

Bálint Csaba

Életének 83. évében elhunyt Bálint Csaba, aki a magyar nyomda- és papíripari és könyvnyomtatási szakma egyik évtizedeken át meghatározó személyisége volt.

Bálint Csaba szerény, de energikus, a kihívások közepette is empatikus, jó humorú, egész életében a hazai papír- és nyomdaipar, a magyar könyvnyomtatás fejlődését, a fiatal nyomdász-nemzedékek kinevelését szem előtt tartó szakember volt, méltó azokhoz a nagy elődökhöz, akik Hess András óta azon dolgoztak, hogy a magyar könyvnyomtatást a világ élvonalába emeljék.

1961-ben szerezte meg a magasnyomó gépmesteri szakmunkás bizonyítványát, a szakma gyakorlati alapjait a budapesti Zrínyi Nyomdában sajátította el. 1965-től a Nyomdaipari Tröszt Technológiai és Fejlesztési Laboratóriumában technológusként dolgozva már publikációkat jelentetett meg nyomdaipari szakmai kiadványokban, közben elvégezte a Nyomdaipari Felsőfokú Technikumot. A tudására felfigyeltek az iparág irányítói, 1970-ben a Könyvűipari Minisztérium Iparfejlesztési Főosztályára került, a Nyomdaipari osztály főelőadója lett.

Mindeközben a Könyvűipari Műszaki Főiskolán üzemmérnöki diplomát szerez, majd 1977-ben közgazdászként végzett a – mai nevén – Budapesti Corvinus Egyetemen. Az iparág átfogó megismerése mellett közvetlen közelről is megismeri a hazai nyomdák napi működését: előbb az Athenaeum, majd az Alföldi Nyomda felügyelő bizottságának lesz a tagja. Végül 1978-ban nevezik ki a mai napig működő, akkoriban

elsősorban tankönyvgyártóként ismert Dabasi Nyomda igazgatójává. Dabas, a „Nyomda” évtizedekre meghatározta az életét.

A folyamatosan modernizálódó nyomda sikeresen működő üzemenként, 340 főt foglalkoztatva vészelte át a nyolcvanas évek végi és a rendszerváltás jelentette recessziót. 1992-ben nemzetközi piacokkal is rendelkező, pénzügyileg stabil háttérű Rt.-vé alakult, amely egyre vonzóbb privatizációs célponttá vált.

A nyomda és a nyomda vezetése sokkal többet jelentett számára, mint egy szakmai kihívás. Felelősséget érzett mindazokért, akiket vezetett. Jól jellemzi ezt egy 1990 szeptemberében, a rendszerváltás első évében az akkor 49 éves nyomdaigazgatónak a Pest Megyei Hírlap újságírói kérdésre adott válasza. Az interjú végén az újságíró utolsó kérdésként arról érdeklődött, hogy ha az aktuálisan igen bizonytalan helyzetben felkínálnának neki egy biztos, jól jövedelmező állást, felállna-e az igazgatói a székből, vagy megvárja amíg felállítják? Bálint Csaba válaszában a nagyapjától örökölt erkölcsi tartásra utalva elmondta: „A példája nyomán belémivódott szemlélet nem engedné, hogy félreálljak. Ha megtenném, joggal marasztalhatna el a kollektíva, rossz bizonyítványt állítanék ki önmagamról.”

Végül valóban nem magától állt fel, de a sikeres privatizációt követően 1995-ben mennie kellett.

Folyamatosan részt vett a nyomdaipari szakmai testületek működtetésében, már a hatvanas években bekapcsolódott előadóként a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének munkájába, később testületi tisztségviselőként segítette a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület működtetését, 1992-től 1995-ig a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete igazgatóságának is tagja volt. Tevékenységét a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület 2006-ban a Lengyel Lajos-díjjal ismerte el.

A nyomdaipari szakoktatást tankönyvszerzőként is elősegítette, és oktatott a Könyvűipari Műszaki Főiskola Nyomdaipari Tanszékén is. A kilencvenes évek közepétől szaktanácsadóként, cégvezetőként dolgozott, papírkereskedelemmel foglalkozó vállalkozását nyugdíjba vonulásáig működtette. Nyugdíjas éveiben még évekig vállalatvezetési ismereteket oktatott. Családi körben, szeretetben teltek utolsó évei, elhúzódó betegségével derűsen és hősiezen megküzdve 2023. október 1-én hunyt el. Emlékét szeretettel őrzik családtagjai, barátai és volt munkatársai.

Petrény Zoltán

Szia, Zoli, milyen jó lenne – mint a régi időkben – újból menni vevőkhöz, vagy újból autóba ülve, és 1000 kilométert lenyomva Stuttgartban vagy Turatóban lenni, hallgatni, felszívni azt a tudást, amit flexónak hívnak...

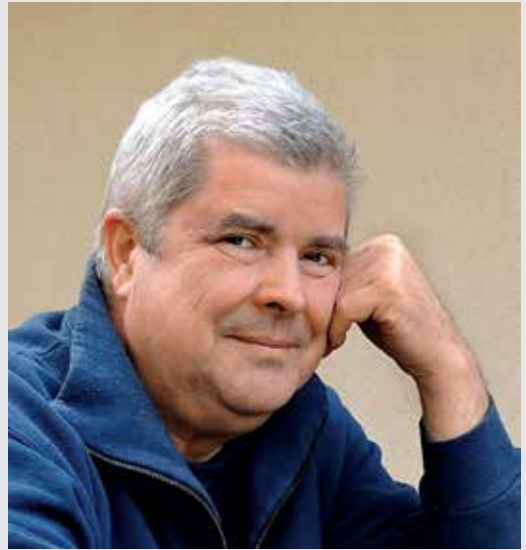
Korosztályunk és szűkebb szakmánk (a „flexó-sok”) egy tekintélyes körének megadatott, hogy a flexóval együtt növekedhettünk fel, és a fő sodorban élhettük meg a flexónyomtatás fejlődését.

Te persze, mint az ofszetből elszabadult – és a flexóra először jó 25 éve rácsodálkozó – , az elején nehezen tudtad tolerálni a kezdeti gyermekteged dolgokat. Kedvenc mondanád volt, hogy a „flexó az, amit minden nap fel lehet találni”. Nem akár-honnan jöttél, és nem csak úgy „ofszetes” voltál, hanem rotációs ofszetes, sőt hogy fokozzam, 11 évet húztál le a Szikrában napilapnyomtatással... , ahol ugye, nem lehetett hibázni. Aztán következett nyolc évéd Németországban (az akkori NSZK-ban), ahol a legigényesebb autós magazinkat is nyomtathattad, szóval volt miből merítened.

És pont a bizonytalanságai, a valahol behatárolt lehetőségei miatt szerettél bele a flexóba, és álmództunk válllvetve a csaknem lehetetlenről: a flexó standardizálásáról. Szerencsénk volt: a szakma nemzetközi élvonalával folyamatosan kapcsolatot tarthattunk, tanulhattunk tőlük, a nyelvtudás és a sziklaszilárd ofszetes múltad sokat segített. Eljuthattunk rendszeresen azokra a helyekre, ahol a flexót, ahogy idéztelek fent, éppen feltalálták. És mindezt realtime-ban tehattük, kérdezhettünk, sőt a véleményünket, tapasztalatainkat kikérték a szakma meghatározó alakjai... izgalmas évek voltak... és gyorsan teltek.

Nem voltál egy kimondottan kereskedő alkat, és ezért súlya volt a megállapításaidnak. A műszaki tanácsadásban érezted igazán jól magad. Ha valamiben bizonytalan voltál, inkább hátrébb léptél. Amit viszont javasoltál, véleményeztél, az ült, megbízhatott a helyességében az, aki kérdezett. És ezt sokan tudták rólad, értékelték is megbízhatóságod.

Jó volt veled vitatkozni is. Ha a szakmai diskurzust egyáltalán vitának nevezzük. Visszafogott, megfontolt és nyugodt voltál, mások hübelebalázkodása sosem ragadt át rád. Mindig képes voltál az okot és okozatot együtt látni, vagy ha mégsem volt olyan egyértelmű vagy éppen többváltozós volt a feladvány, akkor izgalmas volt a nyomozás veled, visszafejteni, kibogozni a csomót.

Az évek során különösen a raszterhengerek világában merültél mélyebbre. Büszkén mondhatjuk, hogy Magyarországon a téma vezető szakembere voltál. Szeretted és súlyának megfelelően kezelted az „egy szem” aniloxhengert, hiszen a flexóban az az egyetlen darab anilox, amely a festékezést, és így a nyomatot leginkább meghatározza – szemben a korábbi szakmai életed ofszetnyomtatásával. Itt is azért a szerencsénk újból kerüljön szóba: holland partnerünk személyében a világ egyik leginnovatívabb gyártójával hozott össze a sors. Nem mulasztottad el soha a továbbképzéseiket, az agent meetingeket, ahol több évtizedes tapasztalatod révén mindig megbecsült és kedvelt tagja voltál a globális öszszefüggéseknek.

És ugyanez igaz a hazai rendezvényekre is: ahol a flexó megmozdult, te ott voltál. Szakcikkekre, oktatásra is vállalkoztál. Nagyon értékes volt a háttérmunkád, amikor egy-egy szakcikket együtt érlelhettünk.

Mindezt úgy, hogy soha nem voltál szereplésre vágyó, a reflektorfénybe törtető alkat. Nyitott voltál az újra. Koroddal együtt is – mondhatjuk így? – előszeretettel használtad, követted a szociális média platformokat.

Barátság a munkahelyen? Igaza van nagyfiadnak: mi a munka révén sokkal több időt töltöttünk együtt az utolsó 25 évédben, mint akár ő gyerekként veled családi találkozások alkalmával. És nevezzük ezt bátran barátságnak, noha egyben mindig szolid távolságtartás is volt.

Együtt éltünk meg, dolgoztunk fel akár olyan családi eseményeket, mint a szülők elmenetelét vagy gyerekek, unokák érkezését, vagy a főzés, a kaják, a zene, a természet, az utazás, maga az élet szeretetét. Jó volt veled jókat beszélgetni, értettük, baby boomerként egyszerűen éreztük egymást, nem kellett hosszan magyarázkodni semmiről.

A Dunát választottad örök nyugvóhelyül, ahol fiatal korodban élvezted az evezést. Jelképes a választás, a folyás, a mozgás a folyóból a tengerbe, akár fel az égig, ahol gyülekező flexósokkal ott folytathatod, mintha most mi sem történt volna. Emlékedet őrizzuk.

Sári István

Búcsú a veszprémi Mediaworks üzemétől

Nemcsak kollégákat, de nyomdákat is búcsúztatnunk kell. Tavaly a Mediaworks Hungary Zrt. cég a kedvezőtlen gazdasági környezetre hivatkozva döntött két vidéki nyomdájának bezárása mellett. A társaság kihasználatlan nyomdai kapacitásait leépíti, és öt nyomdájából a két legkevésbé korszerűt: a Veszprémben és a Debrecenben működőt bezárta. Az infláció, az elszabadult papír- és energiaárak, valamint az ellátási láncok egyre növekvő problémái a Mediaworks-csoportot is

nehéz gazdálkodási helyzetbe hozták – tudtuk meg az MTI híreiből.

A bauer+bauer Int. GmbH Nfg. Kg. Magyarországi Fióktelepének szerviztechnikus kollégáitól kaptunk néhány, a veszprémi nyomda felszámolása közben készült búcsúképet. Tisztelet és főhajtás azoknak a kollégáknak, akik itt dolgoztak és e nyomda létrehozásában közreműködtek.

Köszönjük a képeket Gibárszki Péter és Barthó Zoltán kollégáknak!

